Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	16Co/222/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6111230131
Dátum vydania rozhodnutia:	17. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Štefan Baláž
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2013:6111230131.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivice Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci žalobkyne I.. J. C., narodenej XX. XX. XXXX, bytom R., U. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Strážnickým, Advokátska kancelária Bratislava, Kempelenova 728/15, proti žalovanému Banskobystrickému samosprávnemu kraju, so sídlom Banská Bystrica, Námestie SNP 23, IČO: 37 828 100, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/263/2011-262 zo dňa 13. marca 2013, takto

r o z h o d o l :

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým rozhodol, že žalovaný sa dopustil vo vzťahu k žalobkyni porušenia zásady rovnakého zaobchádzania vo forme priamej diskriminácie, vo výroku o povinnosti žalovaného zverejniť v periodiku Banskobystrického samosprávneho kraja "Náš kraj" a na internetovej stránke Banskobystrického samosprávneho kraja www.vucbb.sk písomné ospravedlnenie a vo výroku o povinnosti žalovaného verejne prečítať uvedené ospravedlnenie na najbližšom riadnom zasadnutí zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia, p o t v r d z u j e .

Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 6.000 € v súdom určenej lehote a vo výroku o náhrade trov konania zrušuje a vec mu rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Rozsudok okresného súdu vo výroku, v ktorom okresný súd v prevyšujúcej časti návrh žalobkyne zamietol, ostáva nedotknutý.

Žalovanému sa oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol, že žalovaný sa dopustil vo vzťahu k žalobkyni porušenia zásady rovnakého zaobchádzania vo forme priamej diskriminácie, uložil mu povinnosť zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 6 000 €, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ako aj povinnosť zverejniť v periodiku Banskobystrického samosprávneho kraja „Náš kraj" a na internetovej stránke Banskobystrického samosprávneho kraja www.vucbb.sk (<http://www.vucbb.sk>) písomné ospravedlnenie v nasledujúcom znení: „Predseda Banskobystrického samosprávneho kraja sa verejne ospravedlňuje žalobkyni I.. J. C. za konanie bývalého predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja doc. V.. I. I., X.., ktorým došlo ku diskriminácii žalobkyne v oblasti prístupu k funkcii riaditeľky Novohradskej knižnice v Lučenci z dôvodu jej politickej príslušnosti, a to tým, že rozhodnutie výberovej komisie o poradí uchádzačov bolo zrušené." Okresný súd zároveň žalovanému uložil povinnosť verejne prečítať uvedené ospravedlnenie v bode 3 výroku rozhodnutia na najbližšom riadnom

zasadnutí zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia, ako aj povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania predstavujúce trovy zaplateného súdneho poplatku vo výške 606 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 1.394,40 € na účet právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Martina Strážnického, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. V prevyšujúcej časti súd návrh žalobkyne zamietol.

Okresný súd mal za to, že v konaní nebolo sporné, že žalovaný ako zriaďovateľ Novohradskej knižnice v Lučenci vyhlásil v zmysle § 5 zákona 552/2003 Z. z. prostredníctvom svojho predsedu výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľa Novohradskej knižnice, pričom stanovil konkrétne kritériá, ktoré majú záujemcovia spĺňať. Rovnako nebolo sporné, že na základe výberového konania, ktoré sa uskutočnilo dňa 06. 10. 2009, sa žalobkyňa umiestnila na prvom mieste. Ako taká bola výberovou komisiou navrhnutá na menovanie do tejto funkcie. Rozhodnutím vtedajšieho predsedu žalovaného zo dňa 07. 10. 2009 bolo výberové konanie zrušené z dôvodu porušenia zásady rovnakého zaobchádzania pri rozhodovaní o zaradení prihlásených uchádzačov do výberového konania (č. l. 160 spisu). Na zasadnutí zastupiteľstva žalovaného nasledujúci deň 08. 10. 2009 bola vymenovaná do funkcie riaditeľky Novohradskej knižnice C.. I.. S. Q. (č. l. 223 spisu), iná účastníčka výberového konania. V danom prípade sa u žalobkyne jednalo o prístup k funkcii v zamestnaní na miesto štatutárneho orgánu organizácie, ktorej zriaďovateľom bol žalovaný. Okresný súd mal za to, že osobitný predpis - zákon 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov, na ktorý odkazuje poznámka v § 5 ods. 1 zákona 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme, v § 11 ods. 2 písm. h) upravuje právomoc zastupiteľstva žalovaného na návrh predsedu žalovaného vymenovávať a odvolávať vedúcich (riaditeľov) právnických osôb zriadených žalovaným, v danom prípade Novohradskej knižnice v Lučenci. Z uvedeného dôvodu sa miesto vedúceho zamestnanca, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho orgánu u zamestnávateľa uvedeného v § 1 ods. 2, obsadzuje nie na základe výsledkov výberového konania, ale postupom v zmysle osobitného predpisu, t. j. v danom prípade na základe vymenovania zastupiteľstvom žalovaného. Napriek tomu vyhlásenie výberového konania sa považovalo za bežnú prax, o čom svedčí vykonané dokazovanie v konaní, napr. výpoveď svedka V.. I., písomné vyjadrenie žalovaného.
Napriek tomu, že v danom prípade nebolo povinnosťou žalovaného vyhlásiť výberové konanie, súd poukázal na právne argumenty obsiahnuté v rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR v konaní sp. zn. 21Cdo/246/2008, podľa ktorých, aj keď nie je pre obsadenie miesta vedúcej funkcie potrebné vypisovať výberové konanie, keďže zákon takúto povinnosť neukladá, je dôležité, že sa zamestnávateľ (v danom prípade zriaďovateľ) pre takýto spôsob obsadenia funkcie rozhodol. Potom aj v takýchto vzťahoch vzniknutých výberovým konaním je zakázaná diskriminácia. V zmysle zákonného ustanovenia § 11 ods. 2 zák. č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (Antidiskriminačného zákona, ďalej v texte „AZ") žalobkyňa oznámila súdu skutočnosti, z ktorých bolo možné dôvodne usudzovať, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, keď porovnala postup výberového konania na obsadenie totožnej funkcie v knižnici v Kremnici, kde víťazný kandidát C.. K., hoci bol navrhnutý na zastupiteľstve na vymenovanie do funkcie riaditeľa, nebol vymenovaný, a napriek tomu nedošlo k obsadeniu tejto funkcie inou osobou bez výberového konania a o výsledku tohto výberového konania bolo informované zastupiteľstvo na rozdiel od výsledkov výberového konania ohľadom funkcie v Lučenci. Tiež bolo preukázané tvrdenie žalobkyne, že v čase výberového konania predseda žalovaného, ktorý mal navrhovať kandidátov na vymenovanie do tejto funkcie, bol totožnej straníckej príslušnosti a mal nezhody v strane, na základe ktorých mu bolo práve v tomto období pohrozené, že bude vylúčený zo strany. Práve v období výberového konania tieto nezhody vyvrcholili kandidatúrou na predsedu žalovaného v (tvrdenom) rozpore so stanovami strany, z ktorého dôvodu došlo aj k jeho vylúčeniu zo strany. V zmysle zákonného ustanovenia § 11 ods. 2 AZ bola potom na žalovanom povinnosť tvrdenia a preukázania toho, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania a že pohnútka jeho jednania nespočívala v tvrdenom diskriminačnom dôvode. Podľa okresného súdu dôkazné bremeno v uvedenom smere žalovaný neuniesol. Jeho argumentácia, že výsledok výberového konania nebol pre menovanie kandidáta do funkcie pre zastupiteľstvo žalovaného, ani pre predsedu žalovaného záväzné, nevyvracia tvrdenie, že pri postupe výberu tohto kandidáta nepostupoval v rozpore so znením § 3 ods. 1 AZ, podľa ktorého každý je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávnych a obdobných právnych vzťahov, a to z dôvodov tvrdených žalobkyňou. Tvrdenie účastníka o tom, že bol v pracovnoprávnych alebo obdobných veciach diskriminovaný z dôvodu, ktorý uviedol, má súd za preukázané vždy, ak nevyjde v konaní najavo opak. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že iba v tomto jednom prípade vo volebnom období, v ktorom pôsobil ako predseda žalovaného V.. I., došlo ku zrušeniu výberového konania a následne nebola navrhnutá ako kandidátka pre vymenovanie zastupiteľstvom víťazná žalobkyňa vo

výberovom konaní, ale iná osoba, ktorá sa zúčastnila tohto výberového konania, napriek tomu, že podľa svedeckej výpovede V.. I. (vtedajšieho predsedu žalovaného) účelom výberového konania malo byť vyhľadanie čo najschopnejšieho uchádzača spĺňajúceho požadované kritériá. Tiež z obsahu SMS, ktorú zaslala svedkyňa T. žalobkyni ihneď po uskutočnení výberového konania, vyplýva, že otázka politickej príslušnosti bola považovaná minimálne touto členkou výberovej komisie za dôležitú pre navrhnutie kandidáta na tento post. Nebolo popreté ani tvrdenie žalobkyne, že v prípade, keď úspešný kandidát pre riaditeľa knižnice v Kremnici nebol menovaný zastupiteľstvom žalovaného, nebol navrhnutý nový kandidát bez výberového konania, ale zostala vo funkcii zastupujúca riaditeľa. Žalovaným nebolo vysvetlené, z akého dôvodu takto nepostupoval aj v prípade žalobkyne. Súd, teda, považoval konanie žalovaného vo vzťahu ku žalobkyni v súvislosti so zrušeným výberovým konaním a nenavrhnutím jej osoby do funkcie riaditeľky Novohradskej knižnice za diskriminačné, a to za konanie vo forme priamej diskriminácie v zmysle § 2a ods. 2 AZ.

Pokiaľ ide o návrh na zaplatenie nemajetkovej ujmy v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania vo výške 18.000 €, súd poukázal na to, že vyhovieť takémuto návrhu je možné len za splnenia podmienok uvedených v § 9 ods. 3 AZ, t. j. ak primerané zadosťučinenie by nebolo dostačujúce a zároveň, ak bola nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie poškodenej osoby. Žalobkyňa pracovala ako zamestnankyňa okresnej knižnice od roku 1985. Od mája roku 2009 ako zástupkyňa riaditeľa a od júna 2009 ako dočasne poverená vedením knižnice. Menovanie do funkcie riaditeľky by bolo vyvrcholením jej dlhoročnej kariéry. Pokiaľ potom k menovaniu nedošlo, súd mal za to, že táto skutočnosť sa negatívne odrazila aj na jej zdravotnom stave, ako aj na medziľudských vzťahoch na pracovisku a mala negatívny vplyv aj na celkovú atmosféru v jej rodinnom kruhu a kruhu známych, ktorí o tomto mali vedomosť. Zhoršenie zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s danou situáciou žalobkyňa dokladovala aj pripojenými lekárskymi správami od októbra 2009 a v priebehu roku 2010. Z uvedených dôvodov mal súd za to, že v danom prípade nie je dostatočné primerané zadosťučinenie len vo forme ospravedlnenia a konštatovania neoprávnenosti tohto zásahu súdnym rozhodnutím, ale prichádza do úvahy aj priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Túto súd určil s prihliadnutím na zistené okolnosti jej vzniku, ako aj jej následky, pričom súd považoval za nepriamy následok tejto skutočnosti aj následné odvolanie z funkcie zástupkyne riaditeľa, ako aj zrušenie jej pôvodnej funkcie a následne rozviazanie pracovného pomeru z organizačných dôvodov a výšku nemajetkovej ujmy stanovil sumou 6 000 €. V prevyšujúcej časti súd návrh žalobkyne v tejto časti zamietol.

Súd vec právne posúdil podľa ust. § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, § 6 ods. 2, § 9 ods. 1 až 3, § 11 ods. 2 AZ, § 5 zák. č. 552/2003 Z. z. , § 11 ods. 2 písm. h) zák. č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov.

Náhradu trov konania žalobkyni okresný súd priznal v zmysle § 142 ods. 3 O. s. p. v plnom rozsahu.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15 dňovej lehote (ust. § 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.) odvolanie žalovaný. Namietal nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov, nakoľko vykonaným dokazovaním nebolo preukázané porušenie zásady rovnakého zaobchádzania a rovnako nebol ani preukázaný žalobkyňou uvádzaný diskriminačný dôvod (politické či iné zmýšľanie), ktorý žalobkyňa pripisovala výlučne bývalému predsedovi žalovaného p. I.. Aj samotný svedok p. I. vo svojej výpovedi na pojednávaní 14. 11. 2012 uviedol, že žalobkyňu nepozná, pričom počas výberových konaní neskúmal a ani nemal vedomosť o politickej príslušnosti jednotlivých kandidátov, resp. uchádzačov. Nie je smerodajné, či bola otázka politickej príslušnosti dôležitá pre členku výberovej komisie p. T.. Pani T. ako členka výberovej komisie nepracovala na žiadnej pozícii u žalovaného, ale v Novohradskej knižnici, z čoho vyplýva, že sa nezdržiavala v blízkosti bývalého predsedu žalovaného a nedisponovala žiadnymi informáciami o vzťahu bývalého predsedu žalovaného k žalobkyni, v dôsledku čoho absentuje relevantnosť či smerodajnosť vtedajších vyjadrení p. T.. Poukázal na to, že svedkyňa T. po pojednávaní dňa 20. 02. 2013 výslovne uviedla, že nemá vedomosť o tom, že by sa vtedajší predseda žalovaného zaujímal o politickú príslušnosť uchádzačov vo výberovom konaní. Namietal aj hodnotenie výpovede svedka p. I. súdom, pri ktorom súd uviedol, že z jeho výpovede vyplynulo, že kandidátov na túto funkciu riaditeľky navrhovala komisia zložená z politického spektra strán v regióne. Z uvedenej výpovede vyplýva, že komisia je vždy zložená z politického spektra strán, jedná sa o bežnú prax, a teda v dôsledku tejto skutočnosti nie je možné dovolávať sa politického dôvodu diskriminácie. Svedok p. I. uviedol, že si nepamätá, že by mal žalobkyni zakázať zotrvať na pracovisku v čase konania zastupiteľstva. Ani tvrdenia prvostupňového súdu, podľa ktorého došlo k vylúčeniu p. I. zo strany SMER-SD, čo súd považoval

taktiež za jeden z dôkazov preukazujúcich diskriminačné konanie bývalého predsedu žalovaného voči žalobkyni, nie je správne. K vylúčeniu bývalého predsedu žalovaného zo strany SMER-SD nedošlo, čo vyplýva z jeho výpovede uvedenej na pojednávaní dňa 14. 11. 2012, kde svedok uviedol, že formálne nedošlo k jeho platnému vylúčeniu, keďže mu žiadne písomné rozhodnutie o vylúčení zo strany nebolo doručené. Opätovná kandidatúra bývalého predsedu žalovaného na post župana BBSK nie je v príčinnej súvislosti s výberovým konaním na miesto riaditeľa Novohradskej knižnice. Súd opomenul fakt, že k uskutočneniu výberového konania došlo, pričom však toto bolo následne zrušené a miesto bolo obsadené v zmysle platnej legislatívy, t. j. podľa § 11 ods. 2 písm. h) zákona č. 302/2001 Z. z. v spojení s § 5 ods. 1 zákona č. 552/2003 Z. z.. Namietal, že v danom prípade bolo výberové konanie na obsadenie miesta riaditeľa v Novohradskej knižnici v Lučenci porovnávané s výberovým konaním na obsadenie miesta riaditeľa knižnice v Kremnici, avšak takéto porovnávanie nie je relevantné, nakoľko obidve výberové konania vychádzali z odlišného skutkového základu, keďže výberové konanie týkajúce sa knižnice v Lučenci bolo zrušené, pričom výberové konanie v Kremnici bolo ponechané. Z uvedeného dôvodu nemohlo dôjsť k menej priaznivému zaobchádzaniu so žalobkyňou. Zároveň tiež, nemohlo dôjsť k menej priaznivému zaobchádzaniu aj z dôvodu, že navrhnutie osoby ako kandidáta na vymenovanie zastupiteľstvu nie je právne nárokovateľné, a teda žiaden z uchádzačov o miesto v Lučenci či v Kremnici nemal zákonom zaručené právo/nárok byť navrhnutý zastupiteľstvu do funkcie. Žalovaný ďalej namietal vo veci nesprávne právne posúdenie veci. Podľa § 3 ods. 1 AZ každý je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávnych a obdobných právnych vzťahov, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a vo vzdelávaní. Uvedená zásada sa uplatňuje len v spojení s právami osôb ustanovenými osobitnými zákonmi. Rovnako tiež podľa § 6 ods. 2 AZ zásada rovnakého zaobchádzania podľa odseku 1 sa uplatňuje len v spojení s právami osôb ustanovenými osobitnými zákonmi najmä v oblastiach a) prístupu k zamestnaniu, povolaniu, inej zárobkovej činností alebo funkcii (ďalej len „zamestnanie") vrátane požiadaviek pri prijímaní do zamestnania a podmienok a spôsobu uskutočňovania výberu do zamestnania. V danom prípade nie je naplnená zákonom ustanovená podmienka uplatnenia porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, konkrétne podmienka uplatňovania zásady výlučne v spojitosti s právami osôb ustanovenými osobitnými zákonmi, nakoľko žiaden osobitný zákon neupravuje právo osoby na jej vymenovanie do funkcie riaditeľa knižnice a nezakotvuje právo na navrhnutie osoby zastupiteľstvu VÚC predsedom VÚC ako kandidáta na funkciu riaditeľa knižnice. Namietal aplikáciu rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/246/2008, ktoré rozhodnutie vyžaduje, aby aj vzťahy vzniknuté v prípade „dobrovoľných" výberových konaní spravovali zásadou rovnakého zaobchádzania. Aplikácia tohto rozhodnutia nie je na mieste, nakoľko žalovaný zrušil dotknuté výberové konanie práve z dôvodu nedodržania uvedenej zásady.

Ďalej žalovaný v odvolaní uviedol, že podľa § 11 ods. 2 AZ je povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, ak žalobca oznámi súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. K aktivácii preneseného dôkazného bremena na žalovaného dochádza až po tom, čo žalobca oznámi súdu relevantné skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Žalobkyňa však nesplnila túto svoju zákonnú povinnosť, keďže súdu neoznámila žiadne relevantné skutočnosti odôvodňujúce vyššie uvedené, ale iba dohady o domnelej diskriminácii, ktorá napokon nebola potvrdená ani v rámci vykonaného dokazovania. Prvostupňový súd nesprávne právne posúdil vec, keď mal za to, že žalovaný neuniesol dôkazné bremeno, a to jednak z vyššie uvedeného dôvodu, že na žalovaného uvedená povinnosť ani neprešla a taktiež z dôvodu, že práve výsluchom svedkov boli potvrdené tvrdenia žalovaného, že k žiadnemu porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania a ani k naplneniu diskriminačného dôvodu nedošlo. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t j. pravidlo, že neexistencia niečoho majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Nedošlo k naplneniu zákonných predpokladov pre možnosť priznania nároku na nemajetkovú ujmu ustanovených v § 9 ods. 3 AZ. Žalovaný sa domnieva, že verejné ospravedlnenie realizované prostredníctvom webového sídla žalovaného ako aj na zasadnutí zastupiteľstva, by predstavovalo dostatočné zadosťučinenie, nakoľko nevymenovaním ani nenavrhnutím žalobkyne do danej funkcie nedošlo žiadnym spôsobom k zníženiu jej dôstojnosti, spoločenskej vážnosti a už vôbec nie jej spoločenského uplatnenia. Informácia o tom, že žalobkyňa bola víťazkou zrušeného výberového konania, nebola zverejnená. Absentuje aj akákoľvek príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a znížením dôstojnosti, spoločenskej vážnosti či uplatnenia žalobkyne. Žalovanému nie je zrejmá žiadna logická príčinná súvislosť ako by sa nevymenovanie do funkcie mohlo odraziť na medziľudských vzťahoch na pracovisku, obzvlášť ak tieto boli predtým korektné, nie je zrejmá akákoľvek príčinná súvislosť medzi nevymenovaním do funkcie a zdravotným stavom

osoby. Chybou prvostupňového súdu bolo považovanie za diskriminačné konanie žalovaného práve nenavrhnutie žalobkyne na vymenovanie Zastupiteľstvu BBSK, pričom však už nemajetkovú ujmu súd nesprávne odvíja od nevymenovania žalobkyne do funkcie, čo sú dve rozdielne skutočnosti, ktoré prináležia dvom odlišným orgánom VÚC. Mal za to, že zdôvodnenie priznania nároku žalobkyne na nemajetkovú ujmu je veľmi všeobecné a extenzívne, pričom nie je zrejmé ako súd vypočítal práve sumu vo výške 6.000 €, súd neodôvodnil prečo považoval za nepriamy následok nevymenovania žalobkyne do funkcie aj jej následné odvolanie z funkcie a jej skončenie pracovného pomeru s knižnicou, keď k skončeniu pracovného pomeru došlo až v ďalekom časovom horizonte viacerých rokov po výberovom konaní (v roku 2012), pričom táto skutočnosť nemala žiadnu spojitosť s bývalým predsedom žalovaného p. I. Skončenie pracovného pomeru žalobkyne prebiehalo medzi žalobkyňou a jej zamestnávateľom, teda Novohradskou knižnicou a s vlastným štatutárnym orgánom, a teda, jednalo sa o samostatný právny vzťah a právny úkon týchto subjektov, s ktorým žalovaný nemal nič spoločné. Pre upresnenie žalovaný uviedol, že k skončeniu pracovného pomeru došlo vzájomnou dohodou obidvoch zmluvných strán.

Žalovaný sa domáhal zmeny rozsudku okresného súdu a zamietnutia žaloby v plnom rozsahu, ako aj náhrady trov konania, alebo zrušenia rozsudku a zastavenia konania, prípadne zrušenia rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie.

Záverom odvolania žalovaný požiadal o oslobodenie od súdneho poplatku, nakoľko v súdenej veci ide o vec verejného a spoločensky prospešného záujmu, pričom o verejný záujem ide, ak vyšší územný celok chráni svoj majetok, ktorý predstavuje verejné financie.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.) viazaný jeho rozsahom a dôvodmi, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 1, 2 O. s. p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli súdu (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 148/2011 Z. z.) a rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd rozhodol, že žalovaný sa dopustil vo vzťahu k žalobkyni porušenia zásady rovnakého zaobchádzania vo forme priamej diskriminácie, vo výroku o povinnosti žalovaného zverejniť v periodiku Banskobystrického samosprávneho kraja "Náš kraj" a na internetovej stránke Banskobystrického samosprávneho kraja www.vucbb.sk písomné ospravedlnenie a vo výroku o povinnosti žalovaného verejne prečítať uvedené ospravedlnenie na najbližšom riadnom zasadnutí zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia, potvrdil. Vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 6.000 € v súdom určenej lehote a vo výroku o náhrade trov konania rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie, pričom rozsudok, v ktorom okresný súd v prevyšujúcej časti návrh žalobkyne zamietol, ostal nedotknutým ako odvolaním nenapadnutý.

Rozsudok okresného súdu krajský súd vo výrokoch, v ktorých rozsudok okresného súdu potvrdil, považuje za vecne správny (§ 219 ods. 1 O. s. p.). V tomto smere z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Pri hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010). Prvostupňový súd je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o neunesení dôkazného bremena zo strany žalovaného a o dôvodnosti nároku žalobkyne. Rozsudok okresného súdu (v potvrdených výrokoch) je presvedčivý, premisy zvolené v ňom, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé. Okresný súd v rozsudku podal výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti.

Okresný súd pri rozhodovaní správne vychádzal z tej skutočnosti, že predmetom sporu boli uplatnené nároky žalobkyne v dôsledku porušenia zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle zák.

č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačného zákona).

Podľa § 1 AZ tento zákon upravuje uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania a ustanovuje prostriedky právnej ochrany, ak dôjde k porušeniu tejto zásady.

V § 2 ods. 1 je definované, čo znamená dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania a v zmysle tohto ustanovenia dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva (okrem iného) v zákaze diskriminácie z dôvodu politického alebo iného zmýšľania. V § 2a ods. 1 AZ sú uvedené formy diskriminácie, ktoré zákon rozlišuje na priamu, nepriamu, obťažovanie, sexuálne obťažovanie a neoprávnený postih; diskriminácia je aj pokyn na diskrimináciu a nabádanie na diskrimináciu. Priama diskriminácia je v § 2a ods. 2 AZ definovaná ako konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.

Podľa § 3 ods. 1 AZ každý je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávnych a obdobných právnych vzťahov, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a vo vzdelávaní.

Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia zásada rovnakého zaobchádzania podľa odseku 1 sa uplatňuje len v spojení s právami osôb ustanovenými osobitnými zákonmi.1) Pritom pozn. 1) odkazuje napr. na zákon č. 311/2001 Z. z. , Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, ako aj na ďalšie predpisy.

Podľa § 9 ods. 1 AZ každý má podľa tohto zákona právo na rovnaké zaobchádzanie a ochranu pred diskrimináciou. Podľa ods. 2 každý sa môže domáhať svojich práv na súde, ak sa domnieva, že je alebo bol dotknutý na svojich právach, právom chránených záujmoch alebo slobodách nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania. Môže sa najmä domáhať, aby ten, kto nedodržal zásadu rovnakého zaobchádzania, upustil od svojho konania, ak je to možné, napravil protiprávny stav alebo poskytol primerané zadosťučinenie. Podľa ods. 3, ak by primerané zadosťučinenie nebolo dostačujúce, najmä ak nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania bola značným spôsobom znížená dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie poškodenej osoby, môže sa tá domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sumu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a všetky okolnosti, za ktorých došlo k jej vzniku.

Podľa ust. § 11 ods. 1 AZ konanie vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania sa začína na návrh osoby, ktorá namieta, že jej právo bolo dotknuté porušením zásady rovnakého zaobchádzania (ďalej len "žalobca"). Žalobca je povinný v návrhu označiť osobu, o ktorej tvrdí, že porušila zásadu rovnakého zaobchádzania (ďalej len "žalovaný"). Podľa ods. 2 žalovaný je povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania., ak žalobca oznámi súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo.

V súdenej veci žalobkyňa podala návrh na začatie konania podľa zák. č. 365/2004 Z. Z. z dôvodu jej priamej diskriminácie, a to postupom podľa ust. § 9 ods. 2, 3 tohto zákona. Tvrdila, že bola priamo diskriminovaná z dôvodu politickej príslušnosti. Namietala, že jej právo bolo dotknuté porušením zásady rovnakého zaobchádzania (§ 11 ods. 1 AZ), a preto v zmysle ust. § 11 ods. 2 AZ je žalovaný povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania.

Okresný súd v súdenej veci správne mal za to, že žalobca súdu oznámil skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Touto skutočnosťou bolo zrušenie výberového konania, v ktorom sa žalobkyňa umiestnila na prvom mieste po uskutočnení výberového konania predsedom BBSK a vymenovaním do funkcie riaditeľky Novohradskej knižnice v Lučenci ďalšej účastníčky výberového konania, ktorá podmienky výberového konania podľa tvrdenia žalobkyne ani nesplnila vzhľadom na nedostatok praxe. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z celkových okolností prípadu, keď nebolo sporným, že výberové konanie sa uskutočnilo v čase pred uskutočnením volieb za predsedu BBSK, v ktorých kandidoval na funkciu predsedu aj dovtedajší predseda samosprávneho kraja (člen strany SMER-SD), avšak už ako nezávislý kandidát a v čase,

keď sa uvažovalo o jeho vylúčení zo strany SMER-SD. Pokiaľ teda žalobkyňa tvrdila, že výberové konanie bolo zrušené z toho dôvodu, že výberové konanie vyhrala žalobkyňa (členka strany SMER-SD) a ďalšia činnosť predsedu BBSK bola reakciou na tento stav, je možné mať za to, že žalobkyňa oznámila súdu skutočnosti, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Z tohto dôvodu potom okresný súd správne mal za to, že žalovaný je povinný preukázať v konaní, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania. Vzhľadom na uvedené neobstojí odvolávanie sa žalovaného na tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t. j. pravidlo, že neexistencia niečoho majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje, a to z toho dôvodu, že ide o zákonnú povinnosť žalovaného preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania. V danom prípade sa u žalobkyni jednalo o prístup k funkcii v zamestnaní na miesto štatutárneho orgánu organizácie, ktorej zriaďovateľom bol žalovaný.

Odvolací súd poukazuje na to, že predmetom konania nebolo rozhodovanie o platnosti alebo neplatnosti výberového konania, teda súd nerozhodoval o tom, či malo alebo nemalo byť výberové konanie uskutočnené, či predseda samosprávneho kraja mohol alebo nemohol toto výberové konanie zrušiť a celkovo, teda, či výberové konanie sa uskutočnilo v súlade so zákonom alebo nie. Treba dať za pravdu okresnému súdu, že aj keď nebolo povinnosťou žalovaného vyhlásiť výberové konanie, avšak zamestnávateľ (v danom prípade zriaďovateľ) sa pre takýto spôsob obsadenia funkcie riaditeľa Novohradskej knižnice rozhodol, potom aj v takýchto vzťahoch vzniknutých výberovým konaním je zakázaná diskriminácia (viď rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/246/2008). Nie je sporným, že výberové konanie na obsadenie funkcie Novohradskej knižnice v Lučenci bolo vypísané, aj sa uskutočnilo, napriek tomu, že v súdenej veci výberové konanie na miesto vedúceho zamestnanca sa nemuselo uskutočniť vzhľadom na ust. § 5 ods. 1 zák. č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme, podľa ktorého ustanovenia miesto vedúceho zamestnanca, ktorý vykonáva funkciu štatutárneho orgánu u zamestnávateľa uvedeného v § 1 ods. 2, a miesto ďalšieho vedúceho zamestnanca, u ktorého to určí pracovný poriadok, sa obsadzuje na základe výsledku výberového konania; to neplatí ak osobitný predpis ustanovuje voľbu alebo vymenovanie vedúceho zamestnanca kolektívnym orgánom.
Kolektívnym orgánom žalovaného je zastupiteľstvo, ktorému je v zmysle ust. § 11 ods. 2 písm. h) zák. č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch vyhradené rozhodovať o základných otázkach samosprávneho kraja, a to (okrem iného) zriaďovať, zakladať, zrušovať a kontrolovať právnické osoby samosprávneho kraja a na návrh predsedu vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riaditeľov), ak osobitný zákon neustanovuje inak, ako aj schvaľovať majetkovú účasť samosprávneho kraja v právnickej osobe. Ak napriek tomu bolo výberové konanie vyhlásené, mal predseda samosprávneho kraja legitímne právo výberové konanie zrušiť. Podľa tvrdenia žalovaného však výberové konanie nebolo zrušené z toho dôvodu, že sa nemuselo uskutočniť, ale „z dôvodu porušenia zásady rovnakého zaobchádzania pri rozhodovaní o zaradení prihlásených uchádzačov do výberového konania" (č. l. 160 spisu), ktorú skutočnosť však žalovaný v konaní taktiež nepreukázal. Správny je potom záver okresného súdu, že argumentácia žalovaného, že výsledok výberového konania nebol pre menovanie kandidáta do funkcie riaditeľa pre zastupiteľstvo ani žalovaného záväzné, nevyvracia tvrdenie o tom, že v danom prípade pri postupe výberu kandidáta nepostupoval v rozpore so znením § 3 ods. 1 AZ. Okresný súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že iba v tomto jednom prípade vo volebnom období, v ktorom pôsobil ako predseda žalovaného V.. I., došlo ku zrušeniu výberového konania (navyše po jeho uskutočnení) a následne nebola navrhnutá ako kandidátka pre vymenovanie zastupiteľstvom víťazná žalobkyňa vo výberovom konaní, ale iná osoba, ktorá sa zúčastnila tohto výberového konania, navyše s nedostatočnou praxou vyžadovanou v podmienkach výberového konania. Nebolo popreté ani tvrdenie žalobkyne, že v prípade, keď úspešný kandidát pre riaditeľa knižnice v Kremnici nebol menovaný zastupiteľstvom žalovaného, nebol navrhnutý nový kandidát bez výberového konania, ale zostala vo funkcii zastupujúca riaditeľka. Žalovaným nebolo vysvetlené, z akého dôvodu takto nepostupoval aj v prípade žalobkyne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ako aj na ďalšie dôvody uvedené v rozsudku okresného súdu týkajúce sa výroku, ktorým okresný súd rozhodol, že žalovaný sa dopustil vo vzťahu k žalobkyni porušenia zásady rovnakého zaobchádzania vo forme priamej diskriminácie, vo výroku o povinnosti žalovaného zverejniť písomné ospravedlnenie a verejne prečítať uvedené ospravedlnenie na najbližšom riadnom zasadnutí zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja, rozsudok okresného súdu v týchto častiach výroku odvolací súd ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 6.000 € v súdom určenej lehote a vo výroku o náhrade trov konania ako závislom výroku zrušil pre nedostatočné odôvodnenie rozsudku okresného súdu v tomto smere v rozpore

s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní je podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky aj právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. (viď aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005. Podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Len také odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p. Prvostupňový súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť odôvodnený, dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom (ale i v prípadnom dovolacom) konaní. Ak rozsudok súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p. je nepreskúmateľný a účastníkovi konania je odňatá možnosť argumentácie proti dôvodom rozhodnutia, čím sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

Okresný súd v napadnutom rozsudku nevysvetlil dostatočne z akého dôvodu mal za to, že primerané zadosťučinenie v súdenej veci nie je dostačujúce a z akého dôvodu mal za to, že nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania došlo značným spôsobom k zníženiu dôstojnosti, spoločenskej vážnosti alebo spoločenského uplatnenia žalobkyne. Z rozsudku nevyplýva, či bola značným spôsobom znížená jej dôstojnosť, spoločenská vážnosť alebo spoločenské uplatnenie žalobkyne a ako s uvedenou skutočnosťou súvisí zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne. Z rozsudku okresného súdu nie je zrejmé, na základe akých skutočností okresný súd dospel k záveru, že nevymenovanie žalobkyne za riaditeľku Novohradskej knižnice v Lučenci sa odrazilo na medziľudských vzťahoch na pracovisku, v čom mala táto skutočnosť negatívny vplyv na celkovú atmosféru v jej rodinnom kruhu a kruhu známych a na základe akých skutočností okresný súd k týmto záverom dospel. Okresný súd dostatočne neodôvodnil ani tú skutočnosť, prečo považoval za dostatočnú nemajetkovú ujmu práve vo výške 6.000 €. Výšku náhrady v konkrétnom prípade nie je možné zisťovať výpočtom, pri ktorom by sa sčítavali čiastkové náhrady (napr. za uštipačné poznámky x €, za nevhodné vtipy x €, za spoločenskú ujmu v pracovnoprávnej oblasti x €, a pod.), neznamená to ale , že peniazmi nie je možné vyjadriť výšku náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej diskriminačným konaním v konkrétnom prípade. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy možno určiť, a to spôsobom, ktorý uvádza zákon - s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a všetky okolnosti, za ktorých došlo k jej vzniku (§ 9 ods. 3 posledná veta AZ). Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vecou úvahy súdu, ktorý sa pri tejto úvahe musí riadiť dvoma v zákone taxatívne stanovenými kritériami. Iné ako vyššie uvedené kritériá nemôže súd pri rozhodovaní o tejto otázke vziať na zreteľ. Aj keď určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vecou úvahy súdu, táto úvaha musí vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a úvahu, ako súd dospel k výške nemajetkovej ujmy, musí súd riadne v odôvodnení rozhodnutia uviesť. Pokiaľ ide o závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, treba vychádzať z následnej reakcie po diskriminačnom zásahu, ktorý zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom, či inom prostredí fyzickej osoby, ktorú reakciu ale súd musí mať náležite zistenú. Nestačí v rozsudku len skonštatovať, že k takejto reakcii došlo. Túto mieru zásahu treba zisťovať dokazovaním a posúdiť na základe poznania a vyhodnotenia tejto reakcie. Iba v prípade, že sa dostatočne preukáže reakcia svedčiaca o znížení dôstojnosti, spoločenskej vážnosti alebo spoločenského uplatnenia žalobkyne značným spôsobom, môže byť žalobkyni subsidiárne priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je síce predmetom voľnej úvahy súdu, nie však jeho nepreskúmateľnou ľubovôľou. Súd musí vždy vychádzať z riadne zisteného skutkového stavu a na základe neho založiť svoje rozhodnutie na celkom konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách a dôkazoch, ktoré by objasnili ako diskriminačným konaním došlo k zásahu do dôstojnosti, spoločenskej vážnosti alebo spoločenského uplatnenia žalobkyne a s akými nepriaznivými dôsledkami. Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu nevyplýva skutočne akú kvalifikovanú ujmu neoprávnený zásah u žalobkyne vyvolal. Musí ísť pritom o objektívne zistiteľný stav, ktorého existencia musí byť preukázaná nad všetky pochybnosti. Úlohou okresného súdu preto bude znovu vykonať dokazovanie za účelom zistenia, či došlo značným spôsobom k zníženiu dôstojnosti, spoločenskej vážnosti alebo spoločenského uplatnenia žalobkyne, a to opätovným

výsluchom žalobkyne, prípadne aj C.. I.. S. Q. (riaditeľky Novohradskej knižnici v Lučenci). Treba mať pritom na zreteli, že nestačí len tvrdenie, že došlo značným spôsobom k zníženiu dôstojnosti, spoločenskej vážnosti alebo spoločenského uplatnenia žalobkyne, tieto skutočnosti je potrebné náležite preukázať a v tomto smere zaťažuje dôkazné bremeno žalobkyňu.

Krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil aj vo výroku o náhrade trov konania, predovšetkým ako závislý výrok od rozhodnutia vo výroku vo veci samej, avšak poukazuje zároveň na to, že aj výrok o náhrade trov konania musí byť v rozsudku náležite odôvodnený a dôvody sa majú týkať nielen výšky priznanej náhrady trov konania, ale aj dôvodov jeho priznania tomu - ktorému z účastníkov. Nestačí pritom len odkaz na ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého okresný súd rozhodol (v danom prípade ust. § 142 ods. 3 O. s. p.).

Odvolanie nesmerovalo proti rozsudku okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd v prevyšujúcej časti návrh žalobkyne zamietol, teda, proti výroku, ktorým okresný súd zamietol návrh žalobkyne na priznanie nemajetkovej ujmy v sume 12.000 € (žalobkyňa sa pôvodne domáhala priznania nemajetkovej ujmy v sume 18.000 €), preto v tomto výroku zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Odvolací súd žiadosti žalovaného o oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov nevyhovel. V §-e 4 ods. 1 uvedeného zákona je zakotvené tzv. vecné oslobodenie od súdnych poplatkov a v ods. 2 tzv. osobné oslobodenie od poplatkov. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) uvedeného zákona od poplatku sú oslobodení obce a vyššie územné celky v konaní vo veciach verejného a spoločensky prospešného záujmu.

Podľa ust. § 138 ods. 1 O. s. p. (v odvolacom konaní v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p.) na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Žalovaný v súdenej veci nepreukázal, že by oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňovali jeho pomery a zároveň, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné bránenie jeho práva z jeho strany v súdenej veci. Tieto skutočnosti žalovaný ani netvrdil a z toho dôvodu jeho návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov nebolo možné vyhovieť. Pokiaľ žalovaný požiadal o oslobodenie od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 71/1992 Zb., je to ustanovenie upravujúce osobné oslobodenie od súdneho poplatku a na tú skutočnosť, či je žalovaný v súdenej veci osobne oslobodený, súd prihliadne zo zákona pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.